EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 18.10.2024.
COM(2024) 468 final

2024/0257 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u Regionalnom upravljačkom odboru Prometne zajednice u pogledu izmjena pravila Stalnog tajništva Prometne zajednice o rodiljnom dopustu

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj se Prijedlog odnosi na odluku o utvrđivanju stajališta koje treba zauzeti u ime Europske unije u Regionalnom upravljačkom odboru uspostavljenom na temelju Ugovora o osnivanju Prometne zajednice („Ugovor”) u pogledu predviđenih izmjena pravila o rodiljnom dopustu koja se primjenjuju na osoblje Stalnog tajništva Prometne zajednice.

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Ugovor o osnivanju Prometne zajednice

Republika Albanija, Bosna i Hercegovina, Republika Sjeverna Makedonija, Kosovo*, Crna Gora i Republika Srbija (dalje u tekstu „stranke iz jugoistočne Europe”) ratificirale su Ugovor 1. svibnja 2019. Europska unija stranka je Ugovora nakon što je 4. ožujka 2019. donijela Odluku Vijeća o sklapanju Ugovora o osnivanju prometne zajednice[1]. Ugovor je stupio na snagu 1. svibnja 2019.

2.2. Regionalni upravljački odbor

Regionalni upravljački odbor osnovan je člankom 24. Ugovora i odgovoran je za upravljanje tim ugovorom te osigurava njegovu pravilnu provedbu. U tu svrhu Odbor daje preporuke i donosi odluke u slučajevima koji su predviđeni Ugovorom. Konkretno, Regionalni upravljački odbor:

(a) priprema rad Vijeća ministara;

(b) odlučuje o uspostavi tehničkih odbora;

(c) daje preporuke i donosi odluke u sladu s Ugovorom;

(d) kad je riječ o novodonesenim aktima EU-a, poduzima odgovarajuće radnje, konkretno revidira Prilog I. Ugovora;

(e) nakon savjetovanja s Vijećem ministara imenuje direktora Stalnog tajništva;

(f) može imenovati jednog zamjenika direktora Stalnog tajništva ili više njih;

(g) utvrđuje pravila Stalnog tajništva;

(h) može odlukom preispitati razinu proračunskih doprinosa;

(i) donosi godišnji proračun Ugovora;

(j) donosi odluku o postupku izvršenja proračuna, iskazivanja računa i njihova revidiranja te inspekcijskog nadzora;

(k) donosi odluke u slučaju sporova među ugovornim strankama;

---

* Ovim se nazivom ne dovode u pitanje stajališta o statusu te je on u skladu s RVSUN-om 1244/1999 i mišljenjem Međunarodnog suda o proglašenju neovisnosti Kosova.

[1] Odluka Vijeća (EU) 2019/392 od 4. ožujka 2019. o sklapanju, u ime Europske unije, Ugovora o osnivanju Prometne zajednice (SL L 71, 13.3.2019., str. 1.).

(l) donosi opća načela kad je riječ o pristupu dokumentima koji su u posjedu tijela osnovanih Ugovorom ili u skladu s njime;

(m) donosi godišnja izvješća o provedbi sveobuhvatne mreže na uvid Vijeću ministara; i

(n) kad je riječ o određenim aktima Unije, utvrđuje rokove i načine prenošenja u strankama iz jugoistočne Europe.

Regionalni upravljački odbor sastoji se od jednog predstavnika i jednog zamjenika predstavnika svake ugovorne stranke. Sve države članice EU-a mogu sudjelovati kao promatrači. Regionalni upravljački odbor djeluje jednoglasno.

2.3. Predviđeni akt Regionalnog upravljačkog odbora

Nacrt odluke Vijeća odnosi se na donošenje odluke u Regionalnom upravljačkom odboru u pogledu reviziji pravila o rodiljnom dopustu koja se primjenjuju na osoblje Stalnog tajništva Prometne zajednice.

Trenutačno primjenjiva pravila o rodiljnom dopustu koja se primjenjuju na osoblje Stalnog tajništva Prometne zajednice utvrđena su u članku 10.4 Pravilnika o osoblju Prometne zajednice (donesenog na temelju Priloga II. Odluci br. 2019/3 Regionalnog upravljačkog odbora od 5. lipnja 2019.). Predviđena izmjena konkretno uključuje prijedlog da se broj tjedana plaćenog rodiljnog dopusta za članove osoblja Stalnog tajništva Prometne zajednice poveća sa 16 na 20 tjedana.

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Stalno tajništvo Prometne zajednice prethodno je naglasilo da je broj tjedana plaćenog rodiljnog dopusta koji se trenutačno primjenjuje za članice osoblja Stalnog tajništva Prometne zajednice znatno manji od minimalnog broja tjedana na koje žene imaju pravo u strankama iz jugoistočne Europe. Nadalje, Stalno tajništvo Prometne zajednice istaknulo je da trenutačno primjenjiva pravila predstavljaju probleme za članove osoblja s novorođenčadi s obzirom na to da u Beogradu postoji malo ustanova za čuvanje djece koje prihvaćaju djecu mlađu od šest mjeseci.

Donošenje ove predviđene Odluke Regionalnog upravljačkog odbora stoga je neophodno za provedbu Ugovora o osnivanju Prometne Zajednice i funkcioniranje Stalnog tajništva. Budući da je Unija stranka Ugovora, potrebno je utvrditi stajalište Unije o predviđenoj odluci.

U tom kontekstu trebalo bi podsjetiti da je Ugovor o osnivanju Prometne zajednice element koji bi trebao ojačati regionalnu suradnju na zapadnom Balkanu, kako je pobliže objašnjeno u Komisijinu prijedlogu odluke Vijeća o potpisivanju Ugovora[2].

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je da Vijeće donosi odluke kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

[2] COM(2017) 324 final, podnaslov „Opći kontekst”.

Pojam „akti koji proizvode pravne učinke” obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Obuhvaća i instrumente koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali postoji mogućnost da „presudno utječu na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije”[3].

4.1.2. Primjena na ovaj predmet

Regionalni upravljački odbor tijelo je osnovano na temelju sporazuma, to jest Ugovora o osnivanju Prometne zajednice.

Akt koji Regionalni upravljački odbor treba donijeti akt je koji proizvodi pravne učinke. U skladu s člankom 30. Ugovora o Prometnoj zajednici Regionalni upravljački odbor ovlašten je propisivati pravila Stalnog tajništva, konkretno u pogledu zapošljavanja, uvjeta rada i geografske uravnoteženosti osoblja Tajništva. Nadalje, u skladu s člankom 24. stavkom 1. Ugovora Regionalni upravljački odbor zadužen je za upravljanje ovim Ugovorom i osiguravanje njegove pravilne provedbe.

Prema svojoj prirodi te u skladu s međunarodnim pravom kojim se uređuje rad Regionalnog upravljačkog odbora, predviđena pravila sadržavaju elemente koji utječu na pravni položaj stranaka Ugovora, a time i na pravni položaj Unije. Stoga se mora smatrati da proizvode pravne učinke.

Predviđenim aktom ne dopunjuje se niti mijenja institucionalni okvir Ugovora.

Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a.

4.2. Materijalna pravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalna pravna osnova za odluku na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojemu se zauzima stajalište u ime Unije. Ako predviđeni akt ima dva cilja ili elementa te ako se može utvrditi da je jedan od ta dva cilja ili elementa glavni, a drugi samo sporedan, odluka na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a mora se temeljiti na samo jednoj materijalnoj pravnoj osnovi, to jest onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

U pogledu predviđenog akta kojim se istovremeno želi postići više ciljeva ili koji ima više elemenata, koji su međusobno neodvojivo povezani, a pri čemu nijedan nije sporedan u odnosu na druge, materijalna pravna osnova odluke na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a iznimno će morati uključivati različite odgovarajuće pravne osnove.

4.2.2. Primjena na ovaj predmet

Predviđeni je akt nužan za pravilno funkcioniranje Ugovora. Ugovor pak ima ciljeve i elemente u područjima cestovnog i željezničkog prometa te prometa unutarnjim plovnim putovima, što su vrste obuhvaćene člankom 91. UFEU-a, kao i u području pomorskog prometa, vrste obuhvaćene člankom 100. stavkom 2. UFEU-a. Zbog svoje horizontalne prirode predviđeni akt odnosi se na sve navedene elemente.

Stoga materijalnu pravnu osnovu predložene odluke čine sljedeće odredbe: članak 91. i članak 100. stavak 2. UFEU-a.

[3] Presuda Suda od 7. listopada 2014., Njemačka protiv Vijeća, predmet C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, t. 61.–64.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebali bi biti članak 91. i članak 100. stavak 2. UFEU-a, u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

2024/0257 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u Regionalnom upravljačkom odboru Prometne zajednice u pogledu izmjena pravila Stalnog tajništva Prometne zajednice o rodiljnom dopustu

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 91. i članak 100. stavak 2., u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Unija je potpisala Ugovor o osnivanju Prometne zajednice u skladu s Odlukom Vijeća (EU) 2017/1937[4].

(2) Ugovor je odobren u ime Europske unije 4. ožujka 2019.[5] te je stupio na snagu 1. svibnja 2019.

(3) Regionalni upravljački odbor osnovan je Ugovorom o Prometnoj zajednici za potrebe upravljanja njime i njegove pravilne provedbe.

(4) U skladu s člankom 30. Ugovora o Prometnoj zajednici Regionalni upravljački odbor ovlašten je donositi odluke o detaljnim pravilima Stalnog tajništva, konkretno u pogledu zapošljavanja, uvjeta rada i geografske uravnoteženosti osoblja Tajništva.

(5) Regionalni upravljački odbor predviđa donošenje odluke o izmjeni Priloga II. „Pravilnik o osoblju Prometne zajednice” svojoj Odluci br. 2019/3 u pogledu pravila o rodiljnom dopustu za članice osoblja Stalnog tajništva Prometne zajednice.

(6) Primjereno je utvrditi stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u Regionalnom upravljačkom odboru u pogledu donošenja navedene odluke jer je potrebna za pravilno funkcioniranje Stalnog tajništva,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u Regionalnom upravljačkom odboru Prometne zajednice u pogledu izmjene Priloga II. Odluci br. 2019/3 „Pravilnik o osoblju Prometne zajednice” u odnosu na pravila o rodiljnom dopustu Stalnog tajništva Prometne zajednice temelji se na nacrtu odluke Regionalnog upravljačkog odbora priloženom ovoj Odluci.

---

[4] Odluka Vijeća (EU) 2017/1937 od 11. srpnja 2017. o potpisivanju, u ime Europske unije, i privremenoj primjeni Ugovora o osnivanju Prometne zajednice (SL L 278, 27.10.2017., str. 1.).

[5] Odluka Vijeća (EU) 2019/392 od 4. ožujka 2019. o sklapanju, u ime Europske unije, Ugovora o osnivanju Prometne zajednice (SL L 71, 13.3.2019., str. 1.).

Predstavnici Unije u Regionalnom upravljačkom odboru mogu dogovoriti manje izmjene nacrta odluke bez daljnje odluke Vijeća.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće
Predsjednik